

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Fonetický ústav
doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.

Posudek vedoucího práce
na bakalářskou práci Diany Rálišové
Fonetická realizace vybraných obstruentů v irské angličtině

Diana Rálišová se ve své bakalářské práci zabývá zvukovou podobou konsonantů, které jsou charakteristické pro irskou angličtinu. Autorka tak dobře zužitkovala svůj studijní pobyt v Irsku v rámci programu Erasmus+.

Teoretická část předložené bakalářské práce čtenáři nejprve představuje současnou jazykovou situaci v Irsku i její vývoj. Poté se autorka zabývá hláskami, které si zvolila pro následnou analýzu. Tři cílové obstruenty jsou napřed popsány z perspektivy standardní britské angličtiny (jedná se o alveolární explozivu /t/ a dentální frikativy /θ, ð), následně Diana Rálišová shrnuje dosavadní poznatky o tom, jak mohou tyto hlásky být realizovány v irské angličtině. Teoretické pozadí považuji za zdařilý úvod do problematiky. Text je čtivý a zároveň si až na výjimky zachovává odborný styl, je logicky strukturovaný a přehledný. Kapitola obsahuje jen několik drobných nepřesností nebo formulačních neobratností: na str. 19 se kupříkladu objevuje spojení „*when the plosive occurs at the end of an utterance or phoneme*“; na str. 23 je zmíněna potřeba „*to distinguish the difference*“. Autorka v úvodní kapitole vychází z poměrně vysokého počtu primárních i sekundárních zdrojů a zachází s nimi správným způsobem (výjimkou je chybné označení autora na str. 26: jednou Barry, podruhé Berry).

Empirická část bakalářské práce Diany Rálišové začíná dle konvencí uvedením do metodického pozadí výzkumu. Autorka zmiňuje motivaci pro zařazení dvou mluvních stylů a popisuje sběr řečového materiálu, který provedla na univerzitě v Limericku, a způsob analýzy. V této kapitole se místy objevuje poněkud vyprávěcí styl, ale jinak popis považuji za dostatečný; mohly zde být zmíněny i položky, které do výzkumu nebyly zahrnuty, touto informací však začíná kapitola následující, nazvaná *Results and discussion*. Autorka nejprve představuje nejčastější realizace zkoumaných tří obstruentů; ze začátku oddílu 4.2 (str. 35) však nevyplývá zcela jednoznačně, že shrnující obrázek nezahrnuje úplně všechny položky (resp. realizace), lze to však vyčíst ze srovnání obr. 1 s tabulkou 1 (na str. 34), případně z pozdějších popisů. Následně jsou popisovány realizace jednotlivých obstruentů celkově i v různých pozicích v rámci slova, ve čteném i spontánním projevu, u mužů a žen. Méně obvyklé nebo doposud nepopsané realizace jsou doprovázeny zobrazením zvukové vlny a spektrogramu. Diana Rálišová při prezentaci výsledků popisuje systematickým, logickým způsobem a textu lze opět

vytknout spíše jen drobnosti. Na str. 35 se uvádí, že „*the most frequent realisations of SBE /t/ and /θ/ are plosives with an unchanged place of articulation*“; to však z obrázku 1 pro /θ/ nevyplývá. Na zobrazeních spektrogramů je přidána křivka základní frekvence (F0), což není zmíněno v popisku obrázků. Místy se lze setkat s formulačními neobratnostmi, např. v předposledním odstavci na str. 55.

Otázka k obhajobě:

Na str. 41, u diskuse frikativních variant /t/, autorka zmiňuje, že „*as the majority of plosives, fricative /t/ has its fortis and lenis counterpart, which is logical...*“. Nedomnívám se, že je to něco logického či očekávatelného, a rád bych proto Dianu Rálišovou požádal, aby svůj argument při obhajobě vysvětlila.

Závěrem konstatuji, že Diana Rálišová v rámci své bakalářské práce provedla kvalitní a časově velmi náročný výzkum zahrnující především detailní poslechovou analýzu. Kromě známých realizací cílových obstruentů identifikovala i realizace, které zřejmě doposud v literatuře nebyly popsány. Jako vedoucí práce bych rád vyzdvihl i poctivý přístup studentky při konzultacích a v reakcích na průběžné připomínky. Zmíněné nedostatky jsou především formální povahy a nesnižují kvalitu předložené práce.

Shrnuji, že bakalářská práce Diany Rálišové splňuje svým obsahem i rozsahem požadavky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 10. 6. 2018

.....

doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.
Fonetický ústav FF UK